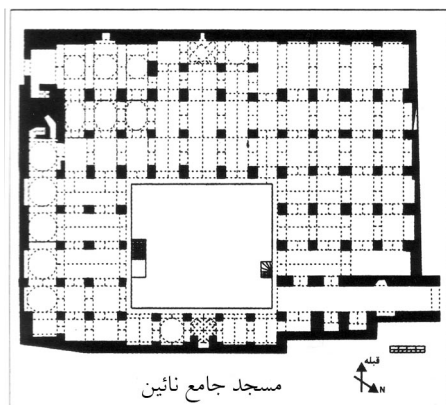

مسجد جامع نائین:

معماری:

- ۱- دارای شبستان ستوندار است.
- ۲- بخشی از آن از مسجدهای بومسلمی برگرفته شده است.
- ۳- کهن‌ترین بخش آن شبستان جنوبی است.
- ۴- محورگراست (مانند تاربخانه).
- ۵- حیاط این مسجد، از شبستانش کوچکتر است.
- ۶- «کمرپوش»^۱هایی در شبستان جنوبی که بخش زنانه مسجد است دارد (سده هشتم اضافه شدند). یعنی Demientage دارد. (اولین مسجد ایرانی با این خصوصیت)
- ۷- یک دهانه بزرگتر از دهانه‌های دیگر دارد که صرفاً تأکیدی بر قبله است و ابوان به حساب نمی‌آید.
- ۸- منار آن متعلق به دوره‌های آذری است. (از پایین هشت ضلعی، بعد استوانه شده و بالا رفته است).

سازه:

- ۱- در این مسجد، برای نخستین بار چفدهای مازهدار به تیزهدار تبدیل شده‌اند.
- ۲- گنبد روی محراب، گونه‌ای تاغ پتکانه که مانند کاربندی است، دارد.
- ۳- نیم تاغ در شبستان.
- ۴- ستونها، درست در راستای محراب، رویشان تاغ آهنگ خورده.

آرایه:

- ۱- اجرای گچبری‌های زیبا در محراب روی ستونها که در آنها، آمیزه‌ای از چهره‌نگاری وجود دارد.
- ۲- اجرای سنگ مرمرهایی در کف جهت نوردهی.
- ۳- نقاشی روی گچ در نزدیکی محراب.

^۱ - کمرپوش = پوششی که در کمر یک آشکوب زده می‌شود و آنرا دو آشکوبه کند. از این رو به بخش زنانه دراشکوب دوم در مسجدها می‌گویند.